

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 14 Δεκεμβρίου 2021 με την ακόλουθη σύνθεση: Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δεύτερου Τμήματος, Ελένη Λυκεσά και Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Σύμβουλοι, Ευθύμιος Καρβέλης και Ιωάννα Ευθυμιάδου (εισηγήτρια), Πάρεδροι που μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Αντεπίτροπος Επικρατείας Ευάγγελος Καραθανασόπουλος, ως νόμιμος αναπληρωτής της Γενικής Επιτρόπου Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Ιωάννης Αθανασόπουλος, Γραμματέας του Δεύτερου Τμήματος.

Για να δικάσει την από ...2016 ανακοπή (ΑΒΔ .../...2020) του ... του ..., κατοίκου ..., ο οποίος παραστάθηκε διά του πληρεξούσιου δικηγόρου Ε... Α... (ΑΜ ΔΣ ...),

κατά: **α)** της .../.../...2015 ταμειακής βεβαίωσης του Δήμου ..., **β)** των κατασχέσεων από τον Δήμο ... εις χείρας τρίτων - Τράπεζας ... και Συνεταιριστικής Τράπεζας ... των ποσών των 1.050 και 1.165,23 ευρώ, αντίστοιχα, και **γ)** κάθε άλλης προγενέστερης ή μεταγενέστερης συναφούς πράξης της Διοίκησης.

Ο Δήμος ..., όπως νομίμως εκπροσωπείται, παραστάθηκε διά δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 του πληρεξούσιου δικηγόρου του ... (ΑΜ ΔΣ ...)

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του ανακόπτοντος, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της ανακοπής. Και,

Τον Αντεπίτροπο Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την έκδοση προδικαστικής απόφασης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη εξ αποστάσεως με τη χρήση τεχνικού μέσου που διασφαλίζει τη μυστικότητά της (βλ. άρθρο 295 παρ. 1 και 2 του ν. 4700/2020).

Σκέφτηκε σύμφωνα με τον νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Με την κρινόμενη ανακοπή, η οποία παραπέμφθηκε προς εκδίκαση ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού με την .../2019 απόφαση του Μονομελούς Διοικητικού

Πρωτοδικείου ... λόγω δικαιοδοσίας και για τη συζήτηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο, όπως αναπτύσσεται με το από ...2021 παραδεκτός υποβληθέν υπόμνημα, ζητείται η ακύρωση της .../.../...2015 ταμειακής βεβαίωσης του Δήμου ..., με την οποία βεβαιώθηκε σε βάρος του ανακόπτοντος το συνολικό ποσό των 150.623,44 ευρώ καθώς και των κατασχέσεων, που υποβλήθηκαν εις χείρας των πιστωτικών ιδρυμάτων Τράπεζα ... και Συνεταιριστική Τράπεζα ..., δυνάμει της .../...2015 κατασχετήριας έκθεσης του Ειδικού Ταμεία του Δήμου

2. Σύμφωνα με το άρθρο 220 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που εφαρμοζόταν αναλόγως, κατά τον κρίσιμο χρόνο άσκησης της ένδικης ανακοπής, στις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκες επί ανακοπών (βλ. άρθρο 123 του π.δ/τος 1225/1981, όπως ισχύει μετά το ν.3472/2006) η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής είναι τριάντα (30) ημέρες από την επίδοση, άλλως από την πλήρη γνώση της πράξης ταμειακής βεβαίωσης, της κατασχετήριας έκθεσης και της έκθεσης πλειστηριασμού, αντίστοιχα. Στην προκειμένη περίπτωση, στο με αρ. πρωτ. .../...2018 έγγραφο της Προϊσταμένης του Τμήματος Ταμειακής Βεβαίωσης του Δήμου ... αναφέρεται ότι, μετά την ταμειακή βεβαίωση, που εκδόθηκε την ...2015 «ειδοποιήθηκε (ενν. ο ανακόπτων) από το τμήμα για την οφειλή του με συστημένη επιστολή, μέσω της εταιρείας ... σύμφωνα με τα αρχεία της εταιρείας ταχυμεταφορών, η ειδοποίηση δεν παραδόθηκε αλλά επεστράφη σαν άγνωστος». Συνεπώς, η ένδικη ανακοπή, η οποία έχει ασκηθεί στις ...2016, έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα, καθόσον από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει κοινοποίηση στον ανακόπτοντα των ως άνω προσβαλλόμενων πράξεων, ούτε γνώση αυτών σε χρόνο που να την καθιστά εκπρόθεσμη και, συνεπώς, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, παρά τα όσα αντίθετα προβάλλει ο Δήμος ... με το υπόμνημά του. Αντιθέτως, η ίδια ανακοπή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, κατά το μέρος που στρέφεται κατά κάθε άλλης προγενέστερης ή μεταγενέστερης συναφούς πράξης της Διοίκησης, καθόσον κατά το μέρος αυτό είναι αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης.

3. Στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 2 του ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.)» (Α' 90), όπως οι παράγραφοι αυτές αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 4224/2013 (Α' 288) και ισχύουν από 1.1.2014, ορίζεται ότι «1. (...) 2. Για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων απαιτείται νόμιμος τίτλος. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.

4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, νόμιμο τίτλο αποτελούν: **α)** Τα έγγραφα, στα οποία οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τον οφειλέτη, το είδος, το ποσό και την αιτία της οφειλής. (...)». Περαιτέρω, ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97) ορίζει στο άρθρο 217 ότι: «1. Ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά: **α)** της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου, **β)** της κατασχετήριας έκθεσης **γ)** (...)» και στο άρθρο 225 ότι «Το δικαστήριο, αν διαπιστώσει παράβαση νόμου ή ουσιαστικές πλημμέλειες της προσβαλλόμενης πράξης, προβαίνει στην ολική ή μερική ακύρωση ή στην τροποποίησή της. (...)».

4. Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων με εκείνες του άρθρου 152 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις.» (Α' 143) συνάγονται τα ακόλουθα: Όταν πρόκειται για έλλειμμα σε δημόσια διαχείριση, ως νόμιμος τίτλος νοείται, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η εκδιδόμενη από την οικεία διοικητική αρχή καταλογιστική πράξη, ήτοι η εκτελεστή διοικητική πράξη, με την οποία προσδιορίζεται κατά ποσό και αιτία (βεβαιώνεται εν ευρεία εννοία) η έναντι του υπολόγου ή του αχρεωστήτως λαβόντος χρηματική απαίτηση προς αποκατάσταση του ελλείμματος. Περαιτέρω, οι πράξεις που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων - στις οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται η ταμειακή βεβαίωση του εσόδου, καθώς και η έκθεση κατάσχεσης - πάσχουν ακυρότητα, εφόσον δεν στηρίζονται σε νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του εσόδου, αφού στερούνται νομίμου ερείσματος (βλ. Ελ. Συν. αποφ. Ολομ. 842/2011, VII Τμ. 936/2021, 987/2019, 1501/2016 και την εκεί παρατεθείσα νομολογία). Εξάλλου, το Δικαστήριο, σε περίπτωση που διαπιστώσει παράβαση νόμου, όπως είναι η έλλειψη νόμιμου ερείσματος των ανωτέρω πράξεων, προβαίνει στην ακύρωσή τους.

5. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Ο ανακόπτων διορίστηκε με την με αριθ. .../...2004 απόφαση του Δημάρχου ... (ΦΕΚ τ. ΝΠΔΔ .../...2004) σε κενή οργανική θέση κλάδου ΔΕ 23 Ειδικού Προσωπικού (Δημοτική Αστυνομία) του Δήμου Σύμφωνα με την με αριθμό .../.../2013 έκθεση ελέγχου των Επιθεωρητών - Ελεγκτών, ο διορισμός του ανακόπτοντος στην ως άνω οργανική θέση της Δημοτικής Αστυνομίας δεν ήταν

νόμιμος, επειδή ο ανωτέρω υπέβαλε με την αίτηση του για συμμετοχή στο διαγωνισμό νοθευμένο, ως προς το γενικό βαθμό, απολυτήριο τίτλο Λυκείου, με συνέπεια να συμπεριληφθεί στους επιτυχόντες του διαγωνισμού. Συνακόλουθα ο Δήμος ..., με την με αριθ. .../...2014 απόφαση του Δημάρχου του (ΦΕΚ .../...2014/τ. Γ') ανακάλεσε αναδρομικά από2004 τον διορισμό του ανακόπτοντος. Περαιτέρω, με το με αριθμ. .../....2014 έγγραφό της, η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου ... διαβίβασε στην Οικονομική Επιτροπή του Δήμου την ανωτέρω Απόφαση Δημάρχου με την παρατήρηση ότι θα πρέπει να αναζητηθούν, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, τα ποσά των απολαβών του ανακόπτοντος. Η Οικονομική Επιτροπή με την με αριθμ. .../....2014 απόφασή της, ανέθεσε στο νομικό τμήμα του Δήμου την άσκηση ένδικου μέσου κατά του ανακόπτοντος για την αναζήτηση των απολαβών του, ως αχρεωστήτως καταβληθεισών. Τέλος, με το με αριθμ. .../....2015 έγγραφό του, το τμήμα ανθρώπινου δυναμικού ενημέρωσε τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου για τις αποδοχές του ανακόπτοντος, ανά έτος, για το χρονικό διάστημα από 2.2.2004 έως 31.12.2013, που θα πρέπει να επιστραφούν. Ενόψει όλων των ανωτέρω, βεβαιώθηκε ταμειακά σε βάρος του ανακόπτοντος το ποσό των 148.335,54 ευρώ ως αχρεωστήτως καταβληθέν, πλέον προσαυξήσεων, σύμφωνα με τον .../2015 χρηματικό κατάλογο, όπως τούτο προκύπτει από τα έγγραφα «Καρτέλλες Χρεώσεων Οφειλετών», χρήσεων 2016 και 2018, που προσκομίστηκαν από τον Δήμο ..., ενώ με την .../...2015 κατασχετήρια έκθεση εις χείρας τρίτου επιβλήθηκε αναγκαστική κατάσχεση σε βάρος των τραπεζικών λογαριασμών του ανακόπτοντος στην Τράπεζα ... και στην Συνεταιριστική Τράπεζα

6. Με δεδομένα τα ανωτέρω και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη νομική σκέψη της παρούσας, εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι σε βάρος του ανακόπτοντος έχει εκδοθεί, από οποιοδήποτε όργανο, εκτελεστή πράξη με την οποία να προσδιορίζεται κατά ποσό και αιτία (βεβαιώνεται εν ευρεία εννοία) η απαίτηση του Δήμου ... για την επιστροφή των αχρεωστήτως ληφθεισών αποδοχών του, η οποία (εκτελεστή πράξη) θα αποτελούσε το νόμιμο τίτλο για την ταμειακή βεβαίωση της αντίστοιχης οφειλής του και, περαιτέρω, την επιβολή κατάσχεσης, τόσο η προσβαλλόμενη ταμειακή βεβαίωση όσο και τα .../...2015 κατασχετήρια έγγραφα στερούνται νομίμου ερείσματος και πρέπει να ακυρωθούν στο σύνολό τους.

7. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η ένδικη ανακοπή πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η .../.../....2015 ταμειακή βεβαίωση του Δήμου ... καθώς και η .../...2015 κατασχετήρια έκθεση, δυνάμει της οποίας ο Δήμος ... πρόεβη σε

κατάσχεση εις χείρας τρίτων - Τράπεζας ... και Συνεταιριστικής Τράπεζας ..., των ποσών των τραπεζικών λογαριασμών, που διατηρεί ο ανακόπτων στις ως άνω Τράπεζες. Περαιτέρω θα πρέπει να διαταχθεί η απόδοση στον ανακόπτοντα του κατατεθέντος παραβόλου, τα δε δικαστικά έξοδα πρέπει να συμψηφισθούν μεταξύ των διαδίκων (βλ. άρθρο 314 παρ. 3 του ν. 4700/2020).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την από2016 ανακοπή του του

Ακυρώνει την .../.../...2015 ταμειακή βεβαίωση του Δήμου

Ακυρώνει την .../...2015 κατασχετήρια έκθεση και την δυνάμει αυτής επιβληθείσα κατάσχεση εις χείρας τρίτου - των Τραπεζών ... και Συνεταιριστικής Τράπεζας

Διατάσσει την απόδοση του κατατεθέντος παραβόλου. Και

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 31 Ιανουαρίου 2022.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΙΩANNA ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΩANNHΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, στις 8 Φεβρουαρίου 2022.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΩANNHΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ